

En af Kvindevalgrettens ivrigste Modstandere, Redaktør Hildebrand, Stockholm, er faldet igennem ved Valget. Efter Kvindebladet »Dagny« anslaaes Forøgelsen af Tilhængere i Rigsdagen til 25.

Kvindestemmeretsforeningen i *Bulgarien* har omtrent 2000 Medlemmer. Førsteministerens Hustru er dens Formand.

I sidste Nummer af »Jus Suffragii« offentliggøres et Brev fra den internationale Stemmeretsalliances Vicepræsident, hvori hun opfordrer alle interesserede til Deltagelse i Kongressen i London i den sidste Uge af April næste Aar.

De engelske Stemmeretskvinder er allerede travlt beskæftigede med at ordne alt til en festlig Modtagelse.

I England og Holland er stiftet Foreninger af Mænd, der vil arbejde for Kvindernes Valgret.

De ungarske Kvinders Kamp for Valgretten.

— Brev fra Budapest. —

Ungarinderes urgamle politiske Rettigheder.

Den moderne Kvindevalgretsbevægelse daterer sig først fra Aar 1903; til Grund for den ligger imidlertid den Kendsgerning, at en vis Klasse af ungarske Kvinder Aarhundreder igennem har haft betydelige politiske Rettigheder.

Enker efter Magnater havde nemlig ligesaa vel som de Magnater — fra Baroner og opefter — der var forhindrede i personligt at give Møde, Ret til at sende en ablegatus absentium, d. v. s. en Stedfortræder til Rigsdagen. Man ved ikke, fra hvilken Tid denne Ret stammer, men saa meget er sikkert, at den maa have eksisteret længe før det syttende Aarhundrede, eftersom et Dokument fra Aar 1608 omtaler den som en længe udøvet Rettighed.

Ungarns Historie viser, at Kvinderne benyttede denne Ret med stærk politisk Forstaaelse; mange af vore betydeligste Politikere — jeg vil blot

nævne den største fra den uparlamentariske Tid, Ludvig Kossuth — traadte ind i den politiske Arena som Stedfortræder for Kvinder.

De adelige Fruer indgiver Petition.

De adelige Kvinder — der kunde i Livegenskabets Dage ikke være Tale om Borgerstandens eller Proletariatets Kvinder — havde ikke engang Ret til at overvære Forhandlingerne paa Rigsdagen, de indgav derfor 1790 en Ansøgning til Landdagen, i hvilken de fordrede Tilladelse til personlig at følge Forhandlingerne. Denne Ansøgning er forsynet med alle den moderne Kvindevalgretsbevægelses Argumenter og viser os, at de ungarske Kvinder stedse har haft en meget sund Opfattelse af, hvor nødvendig politisk Oplysning er. Et halvt Aar efter fik Kvinderne den attraaede Tilladelse, men med den strenge Formaning, at »agte Mændene højere end før«.

Hvad 1848 bragte Kvinderne: Tilbagekridt.

Forfatningsændringen 1848 bragte Parlamentarisme i Stedet for Lensvæsen, Livegenskabet ophævedes, Mændenes politiske Rettigheder udvidedes i demokratisk Retning, men Kvindernes blev afskaffede. Hverken de Kvinder, hvem det angik, eller nogen anden gjorde Indsigelse mod dette Overgreb.

Da Valgloven 1874 blev gjort til Genstand for en Reform, fordrede to Rigsdagsmænd Valgret for Kvinder, dog uden noget Resultat.

Som jeg allerede har omtalt, stammer den moderne Kvindevalgretsbevægelse fra 1903. Da man begyndte at betone Nødvendigheden af almindelig Valgret, dannede vi først en løs Gruppe, men i Slutningen af 1904 Feministforeningen til Kamp for Valgretten. Vi gjorde den mærkelige Erfaring, at ikke et eneste politisk Parti, ikke engang de radikale eller demokratiske vilde tage Spørgsmaalet om Kvindevalgret alvorligt.

Den moderne Bevægelse tager Fart.

Den første Begæring om Kvindevalgret indgav Landsforeningen for

statsansatte Kvinder i de skatteydende Kvinders Navn i September 1905; December samme Aar indgav Feministforeningen Begæring om almindelig Kvindevalgret. Siden den Tid arbejder Feministforeningen rastløst og med alle de Midler, der kan bringe Sagen fremad. Det er umuligt indenfor en kort Artikels Rammer at gaa ind paa Enkeltighederne i vort Arbejde. Jeg kunde dog have Lyst til at fremhæve følgende:

Det vigtigste og betydeligste Fremskridt gjorde vor Sag under Parlementsvalgene 1906. Vi ydede i den Tid alle de Kandidater, der forpligtede sig overfor Kvindevalgret, aktiv Hjælp. Vi skaffede os Plads ved alle Valgmøder, der fandt ikke nogen politisk Begivenhed Sted, uden at Valgretskvinder var tilstede.

En Enquête blandt Mænd i de forskellige Lejre viste os allerede 1905, at vor Sag har mange Venner. Vi har haft stor Glæde af vor Plakat, hvorpaa staar skrevet: »Kun den Valgret er almindelig, der udstrækkes til Kvinderne«, og vi benytter denne Plakat i formindsket Gengivelse som Valgretsmærke. Vi udgiver Flyveblade og Smaaskrifter, som vi stadig bringer med til de forskellige Partiers Valgmøder. I Sommerferien oversvømmer vi Badestedernes Læsesale med Literatur.

En hel Del af de mest fremragende kvindelige Talere fra Udlandet har bragt en stor Fremgang. Det er nemlig en Kendsgerning, at vor Presse kun skænker de indfødte Talere liden Opmærksomhed, medens den bringer spaltelange Referater, naar vi har fremmede Talere.

Vi regner det som et stort Fremskridt, at Kvinderne paa Landet er begyndt at organisere sig og har sluttet sig til vor Bevægelse; ogsaa blandt Frimurerne tæller vi Venner.

Et stærkt Indtryk gjorde en Kæmpedemonstration den 10. Marts i Aar, som udtalte sig overfor Rigsdagens Præsident og Indenrigsministeren. Den første erklærede sig uden nogen Indskrænkning for vor Sag, den anden imod.